

До Председателя на Научно жури
Доц. д-р Вера Николова
СУ „Св. К. Охридски” – ГГФ,
катедра „География на
туризма”

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Николина Попова – Димитрова,
МВБУ- Ботевград

относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на докторант на самостоятелна подготовка по професионално направление: 4.4 НЗ (География на рекреацията и туризма)№

Тема на дисертационния труд: *” Анализ и оценка на ресурсния потенциал за развитие на туризма в региона на Източна Македония ”*

Автор на дисертационния труд: Деян Наковски,

***Уважаема г-жо Председател на Научното жури,
Уважаеми членове на Научното жури,***

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. К. Охридски”

Становището е възложено със заповед № РД 38-741 / 22.12.2015 на Ректора на СУ “Св. Климент Охридски“.В него последователно е извършено общо представяне и оценка на дисертационния труд, на научните и научно-приложни приноси и заключение относно присъждането на ОНС „доктор”.

I. Данни за кандидата в съответствие със законовите изисквания

Кандидатът за образователната и научна степен „доктор” **Деян Наковски** е роден на 12.08.1976 г. в Р Македония. Висшето си образование – бакалавърска степен по География, завършва през 2003 г. , а през 2008 г получава ОКС „магистър” по Географски науки – Туризмология. (Институт по география – Скопие). Професионалния си опит придобива като учител по География в основно училище в гр. Свети Николе , Р Македония (2004 – 2008 г.) и като асистент в НВУ МСИ „Г.Р.Державина” (2008 – 2011 г.) и в Университета по туризъм и мениджмънт – Скопие (от 2011 г. до днес)

II. Общо представяне на дисертационния труд и извършената научно-изследователска дейност

За участието си в процедурата за получаване на образователно-научна степен „доктор“ докторантът Деян Наковски, е представил: 1) Завършен дисертационен труд в обем 217 страници компютърно набран текст, включващ увод, седем глави, заключение, вкл.29 таблици,14 фигури, 16 графики, и 42 снимки, списък на използваната литература с 84 източника; 2.) Автореферат (не е номериран) в обем 37 страници компютърно набран текст, отразяващ съдържанието на дисертационния труд и основните теоретико-методични и приложни приноси. 3) Публикации, свързани с дисертационния труд, включващи 3 статии и 1 доклад, изнесен на докторантски семинар, в СУ „Св. К. Охридски“. В представените научните публикации се разглеждат въпроси, тясно свързани с темата на дисертационния труд.

Дисертационният труд на Деян Наковски е разработен под научното ръководство на проф. дгн Мария Воденска.

III. Оценка на съдържанието на дисертационния труд

Актуалност на темата – анализът и оценката на ресурсния потенциал като постоянна научно-практическа задача за всяка страна, развиваща туризъм и стремяща се към постигане на балансирано териториално развитие на туризма. обуславя актуалността на темата на представени за рецензиране дисертационен труда.

Обектът и предметът на изследване не са достатъчно ясно разграничени, припокриват се частично.

Целта и произтичащите изследователски задачи са ясно формулирани и логично обвързани. Считаме, че задача №6 излиза извън тематичната рамка на изследването.

Методи на изследване – използван е широк набор от методи, съответстващи на обекта и задачите на изследване, като правомерно доминиращ е ценностният подход и по-конкретно методът на баловата оценка и експертната оценка.

Структурата на дисертационния труд е в съответствие с поставената цел и произтичащите задачи. Считаме, че глава 4 „Туристическо географско положение и транспортна достъпност“ трябва да предшества трета глава.

Съдържанието съответства на поставената цел и произтичащите от нея задачи. Текстът е развит балансирано,

Разгледани са основни теоретични постановки, засягащи ключовите аспекти на темата, като понятийно-терминологичният апарат и по-конкретно термините „туристически ресурсен потенциал“. Засегнат е въпросът за оценяването на

туристическите ресурси според критериите на Световната туристическа организация при ООН (UNWTO)(1997), както и необходимостта от превръщането на частните оценки в интегрални, което авторът не особено прецизно нарича “йерархично подредени групи”.

Изследването е проведено коректно, но с ограничена аналитичност и задълбоченост. Липсва представяне на динамиката в развитието на настанителната база през разглеждания период, нещо което е налице при туристическото търсене. Не са изчислени относителните дялове на основните туристически показатели за региона на Източна Македония в сравнение с двата най-развити туристически региона в страната – Югозападна Македония и Скопския регион. Част от статистическата таблична информация от ДСИ на Р. Македония не е използвана за изработване на линейни диаграми с поседващ по-задълбочен анализ..

Анализите на природния (5 глава) и антропогенния (6 глава) туристически потенциал имат подчертан дескриптивен характер.

Седма (7) глава е най-важната, пряко свързана с целта на изследването, а именно оценка на ресурсния потенциал на региона на Източна Македония. Авторът подбира ключови индикатори/показатели, пряко свързани с транспортната достъпност и рекреационната ценност на ресурсния потенциал. Липсва обосновка на избора на някои от показателите и оценъчните скали, тъй като те не са обвързани със субекта на туризма (вида туризъм) – това важи най-вече за климата. Не е взета предвид благоприятността на климата за извършване на един или друг вид туризъм/рекреационна дейност. Липсват някои важни показатели, които по правило се използват при оценката на природните ресурси, и по-конкретно на животинския и растителния свят и това са показателите за атрактивност (уникалност и екзотичност) на видовете – не всички видове привличат туристи, и за обем, тъй като става въпрос за организация на рекреация и отдих на относително големи групи хора.

Интегрирането и провеждането на сравнителен анализ между експертната и баловата оценка е предимство на дисертационния труд. Авторът обаче не отделя достатъчно внимание на някои по-съществени различия в двете оценки и се задоволява с тяхната констатация.

Осма глава „Видове туризъм, които могат да се развиват в региона на Източна Македония” не смятаме за тясно обвързана с проведената оценка в седма глава. Такава връзка има типологията на общините според видовете туризъм.

Заклучението има преобладаващ общ характер без достатъчно тясна връзка с проведеното изследване.

Целта на изследването е постигната като цяло.

V. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

В представения от кандидата Деян Наковски, дисертационен труд на тема :” :” Анализ и оценка на ресурсния потенциал за развитие на туризма в региона на Източна Македония ” могат да се посочат следните научни приноси:

В областта на теорията

1. Получената емпирична фактология, в резултат от прилагане на методиката за оценка на туристическия ресурсен потенциал обогатява теорията на туризма в Р. Македония

В областта на методиката

1. Интегрирането на експертна и балова оценка на туристическия ресурсен потенциал.

В областта на практическата приложимост – за целите на управленската практика в Р. Македония

2. Получените резултати и особено типологията на общините според видовете туризъм са добра база за информирани решения за бъдещото развитие на устойчив туризъм в Р Македония.

Авторефератът отразява вярно, но без необходимата пълнота резултатите от проведеното изследване. Като съществен пропуск в автореферата ще отбележим пропуснатата теоретико-методологична част (втора глава)

Приносите са действителни постижения на автора.

Представените публикации са свързани с темата на дисертационния труд
Статиите са публикувани в престижни научни издания.

Критични бележки и препоръки:

Дисертационният труд съдържа редица пропуски и слабости, които не са се отразили на постигането на целта на разработката. Те са свързани най-вече с недостатъчната тематична фокусираност и дълбочина на анализа.

Ще посочим специално и липсата на източници на български език, пряко свързани с прилагането на метода на баловата оценка.

Заклучение

Налице е оригинално, добросъвестно проведено изследване, даващо основание за извода, че авторът – Деян Наковски, притежава необходимите знания и умения за провеждане на самостоятелна изследователска дейност в сферата на Географията на туризма. Предлагам на Научното жури да му присъди ОНС „доктор” по професионално направление 4.4 НЗ, научна специалност „География на рекреацията и туризма”

София,
21.02.2016 г.

Изготвил становището:
проф. д-р Николина Попова